

PODCAST

'De strijd om KLM gaat nu pas echt beginnen'

De strijd binnen KLM lijkt afgewend, maar de strijd om KLM moet nog losbarsten. De toegezegde noodsteun van €3,4 miljard geeft de luchtvaartmaatschappij lucht, maar de vraag is voor hoelang. In de podcast Kwestie van Centen zoomen Martin Visser, Yteke de Jong en Herman Stam uitgebreid in op de pilotenrel die deze week tot een kookpunt kwam. Hoe kon het zo misgaan tussen minister Hoekstra, de top van KLM en het personeel? Is het slim dat politiek en bedrijfsleven zo verwikkeld raken? En heeft de minister van Financiën de optie van nationalisering op tafel gelegd, in het geval de piloten niet tot inkeer zouden komen?

FLES KOST \$250

Run op 'Tesla Tequila'

Topman Elon Musk heeft zijn belofte om een 'Tesla Tequila' op de markt te gaan brengen waargemaakt. De flesjes met de alcoholische drank vlogen vrijdag van de virtuele plank af.

Door de grote belangstelling is de 'Tesla Tequila' al uitverkocht. De flesjes waren alleen beschikbaar voor een beperkt aantal Amerikaanse staten, waaronder New York, maar komen mogelijk via marktplaatsen nog op de markt, waarschijnlijk wel tegen een veel hogere prijs. Musk bracht het concept 'Teslaquila' twee jaar geleden al naar buiten op zijn persoonlijke Twitter-account. Toen leek het een 1-aprilgrap te zijn, die nu is waargemaakt.

BEURZEN

Belegger beleeft met hulp van tech prachtige week

Na een lagere start pakte de AEX vrijdag de opgaande lijn weer op met een plus van 0,2% bij een slot van 572,90 punten. Op weekbasis schoot de hoofdgraadmeter per saldo 7,5% omhoog. Een meevallend Amerikaans banenrapport droeg bij aan de voortzetting van de opmars. Het gaat de goede kant op met de arbeidsmarkt in de VS, stelt Joop van de Groep, vermogensbeheerder bij Fintessa. „Vooral de flinke daling van de werkloosheid was een positieve verrassing.“ Op Wall Street bliezen beleggers wat stoom af na het enthousiasme van eerder deze beursweek. Twee

uur voor sluiting stond de Dow Jones-index 0,2% lager. Techbeurs Nasdaq steeg juist 0,2%. Van de Groep voorziet dat er in de komende weken nog meer in het vat zit bij de techgedreven beurzen. „De bedrijfscijfers zijn overwegend beter dan verwacht. Daarnaast staat de ECB in december weer klaar om in actie te komen met nieuwe stimulering om de economie te ondersteunen.“ Techninvesteerder Prosus dikte 2,6% aan, goed voor de koppositie in de AEX-index. ArcelorMittal ging 2,4% vooruit. Het staalconcern profiteerde van de opleving in de auto-industrie.

'OP PRIJS EN KWALITEIT EEN CONCURRENT VOOR EUROPESE STEKKERAUTO'

FOTO ANP/HH

De Chinese auto verovert Europa

FOTO HH

Toen importeur Peter Bijvelds in 2005 de SUV Landwind op de Europese markt introduceerde, reed er voor het eerst een Chinese auto op de Nederlandse weg. De SUV Landwind ging aanvankelijk als een trein en werd zo'n 500 keer verkocht, maar bij de botsproeven bleef er weinig heel van de auto. „De hele Landwind is toen in zo'n slecht daglicht gezet. Het maakte niet meer uit dat we met een andere test konden aantonen dat hij wel degelijk veilig was“, aldus Bijvelds.

Staatssteun

Nu de verkoopcijfers van Chinese merken in het eigen land sinds 2017 elk jaar verder kelderen, hebben de Chinezen hun oog weer op Europa laten vallen. „Ze zien kansen om met elektrische wagens de Europese markt te veroveren. Met name door steun van de Chinese staat, die enorm pusht. Dat hebben we niet in Europa en dat is een enorm voordeel voor de Chinezen“, aldus Eric Geers, die namens

het automotive pr-bureau G-BPRC Chinese automerken adviseert.

De Chinese staatssteun baart de Europese autokoepl ACEA wel zorgen. Die pleit voor een Europese subsidie op elektrisch rijden om te voorkomen dat Chinese fabrikanten met hulp van Peking stekkerauto's tegen spotprijzen op de Europese markt dumpen.

Niet alleen op prijs, maar ook op kwaliteit is de Chinese auto aantrekkelijk. „Tafel-

auto's bestaan eigenlijk niet meer.“

Veelbelovend voor Chinese autofabrikanten die de oversteek naar Europa willen wagen is Aiways. De Chinese start-up is pas in 2017 opgericht en is met honderden miljoenen steun van de staat in korte tijd flink gegroeid.

Deze zomer is Aiways begonnen met de verkoop van twee elektrische modellen in Duitsland. De Chinese nieuwkomer verkocht al

leen al in de voorverkoop 200 wagens. Aiways verwacht voor het einde van dit jaar nog naar Nederland te komen. De elektrische familieauto

Aiways U5, die minder dan €40.000 kost, wordt niet via autodealers verkocht, maar via Euronics. Dat is een online platform voor de verkoop van elektronische apparaten.

Een ander automerk waarvan al elektrische auto's in Europa worden verkocht is de Polestar. Dit label valt onder het Chinese moederbedrijf van Volvo,

Geely Holding Group. „We zijn hard bezig uit te groeien tot een internationaal bedrijf. Europa is een belangrijke markt voor ons“, aldus woordvoerder Ash Sutcliffe. Geely heeft de oversteek niet alleen met het Polestar-merk gewaagd, maar ook met zustermerk Lynk&Co, dat onlangs een showroom in Amsterdam heeft geopend.

Concurreren

Niet alle grote Chinese autofabrikanten staan te springen om naar Europa te komen. „Op dit moment zijn we nog niet klaar om te kunnen concurreren op de Europese markt, maar ik denk dat we binnen vijf jaar wel zover zijn“, aldus Zhang Jianwei, een autodealer van Chang'an Automobile in de Chinese stad Leshan.

Volgens Tycho de Feijter van Car News China wachten eerst al hoe succesvol Aiways, Geely en SAIC in Europa zullen blijken. „Als dat goed gaat, dan is het schaap over de dam en volgen er meer“, aldus De Feijter.

De eerste tekenen daarvan zijn positief. SAIC heeft

De Chinese auto komt naar Nederland. Waar de Chinezen zich eerder beperkten tot eigen land, gaan zij nu de strijd aan met Europese automerken. Chinese autofabrikanten hebben met nostalgische Europese merknamen MG en Polestar al voet op Nederlandse bodem gekregen, maar nog dit jaar komt Aiways, een echt Chinese merknaam.

door Gert van Harskamp en Cindy Huijgen

FOTO XINHUA / EYEVINE

FOTO IMAGINE CHINA

het oude Britse merk MG nieuw leven ingeblazen. De auto is nu volledig Chinees en wordt in China geproduceerd. Sinds vorig jaar wordt de auto verkocht door Van Mossel Groep, de grootste dealerorganisatie van de Benelux. En de auto is een succes.

Particulieren

„We hadden de auto vanaf 1 december vorig jaar in de showroom en in één maand verkochten we er noo, echt ongekend“, zeg Van Mosselbaas en aandeelhouder Eric Berkhof. „Dit jaar verwachten we er 3300 tot 3400 te verkopen. En wat opvalt, is dat 40% tot 45% aan particulieren wordt verkocht, dus niet zakelijk. Dat is extreem veel voor een nieuwe auto, zeker een elektrische auto.“

Dat de MG een succes is, verrast Berkhof niet. „Voor €30.000 heb je een elektrische SUV, het is kwalitatief ook echt een goede auto die aan de Europese normen voldoet. Maar SAIC is ook geen kleintje. Die bouwen 7 miljoen auto's per jaar, ze bouwen voor Volkswagen en Mercedes in China.“

Vraag is nog wel hoe de

Chinezen hun auto aan de man willen brengen in Europa. Alleen online verkopen gaat hier niet werken, denken zowel autoanalist Dickmann als dealerbaas Berkhof. Zij wijzen naar de internetfora waar Teslarijders hun ergernis uiten als er eenmaal een mankement is met de auto.

Geely kiest bij Polestar voor online verkoop, maar de auto kan in pop-up stores in enkele steden bezichtigd en besteld worden. Voor on-

'Taferelen als de Landwind gaan niet gebeuren'

derhoud kan de eigenaar naar een Volvo-garage. Dat laatste is een meesterzet van Polestar, meent Berkhof. „De Polestar is een hele goede naam, roept herinneringen op aan de Volvo“, zegt Berkhof. „Mensen willen geen merknaam die niets oproept. Dat komt onbetrouwbaar over. Drie dingen moeten echt in orde zijn: de kwaliteit, de merk-

naam en de after sales, je moet ergens terecht kunnen voor service met de auto. En niet via internet of een telefoonnummer de klacht melden en dan thuis afwachten wat er gebeurt.“

Als de kwaliteit van een auto goed is, dan kan de merknaam wel snel aan vrouwen winnen, wijst autoanalist Dickmann naar Dacia. „Toen dat merk werd geïntroduceerd, waren er ook vraagtekens. Toen bleek dat de auto eigenlijk een Renault was, heeft die gewoon een plaats gekregen op de markt. Maar een merknaam is wel belangrijk, het zou mij niks verbazen als bijvoorbeeld Saab als merk weer wordt afgestoft.“

Dickmann verwacht dat er in Nederland voldoende partijen zijn die willen fungeren als verkoopkanaal voor Chinese auto's. „Louman is nog wel eens in voor dit soort initiatieven. Ik kan me voorstellen dat Stern dat wel zou doen, maar ook voor een niet merk-gebonden servicestation als Bosch Car

Service kan het interessant zijn.“

Veel Europese autofabrikanten lijken zich al klaar te stomen voor de komst van de Chinezen. De Europese markt is bepaald geen groeimarkt. Mercedes en BMW hebben daarom al laten weten zich niet meer op volume te richten, maar op winstgevendheid. De twee Duitse automerken willen afscheid nemen van de compacte modellen.

VDL Nedcar

Nederland zou zelfs wel eens het eerste land kunnen zijn waar China ook besluit te produceren. Bij VDL Nedcar in Born worden Mini's en BMW's gebouwd voor BMW, maar de Duitsers hebben drie weken geleden eenzijdig hun contract beëindigd, dat liep tot 2030. Eind 2023 rolt de laatste auto van BMW van de band.

Topman Willem van der Leegte kondigde eerder dit jaar al aan dat het familiebedrijf voor een nieuwe bouworder met name buiten Europa kijkt, omdat bij Europese autobouwers de rek eruit is. Zo wordt er onder meer gesproken met het

Chinese Build Your Dreams (BYD). BYD rijdt hier al met elektrische bussen in het openbaar vervoer, maar wil hier ook heen met personeelsauto's en aast op productiecapaciteit in Europa.

Landwind crasht in 2005 tijdens de botsingproef en werd daardoor volledig afgeschreven door de markt. FOTO TELEGRAAF

